

Proletarijjez vyd mi vlyis, etuvtce!

Iyun 8 lun
1937 god
№ 72 (152)

LENIN TUJ VYLET

(Po leninskому puti)

VKP(b) Okruzkomlən, VKP(b) Kudymkarskəj rajkomlən da Okrispolkomlən organ.

ПОДПИСНАЯ ПЛАТА:

На 1 год 14 р. 40 к.

На 6 мес. 7 р. 20 к.

На 3 мес. 3 р. 60 к.

АДРЕС РЕДАКЦИИ:

п. Кудымкар Свердловской
области

X okruznəj partijnəj konferencija

PRIZNAJTNЬ PRAKTIČESKƏJ UZ NEUDOVLETGORITELNƏJƏN Političeskəj linija nepravilnəjən

VKP(b)-lən X okruznəj partijnəj konferencija partija okruznəj komitetliş praktiçeskəj uzaç priznajtis neudovletvoritełnəjən da politiçeskəj linijasə nepravilnəjən. Partija okruznəj komitetlən Bjuro aslas praktiçeskəj uzaç ignorirujtis partija reseñnoez da jort Saliñlis ukazannoez tərtəm. Partija Okruzkomlən člennez ez kazalə i ez razoblaçajtə partijaliş vragəs Golikəs, kəda kək god şərəna əugis partijnəj uzaç. Partijalən okruznəj komitet da sələn sekretar Blagonravov susseftvo şerti javlajtis şlepəj orudişaen partija vraggezliş vola tətəmən.

Okruzkom Bjuro da sə sekretarrez uzaç ez vəv bolsevistkəj idenost da principialnost. Partijalən okruznəj komitet sə tufi, medvəb podderzitnə kritika da samokritika, kəda lokta ulışan, nuətisə linija samokritika zmitan, kultivirujtisə şemejstvennost, ugodiçestvo, podxalimstvo da nəzdissə partijaliş ostrejsəj oruziye-peçat, orgmassovəj us vəli zagonı. Massaez kolasən vyd lunşa politiçeskəj uzaç vezşəvlis goləj admindrirovanqoən. Partijnəj aktivət uzaç ignorirujtis.

Godis godə mijan okrugla şetalisə vreditelskəja preuveçenənə kəsan plannez, orətçəvlis da zugşəvlis şevoborot pərtəm, srəvajtisə şemənovodstvo delo, poda vəditan fermaez kerşəvlisə da komplektujtçəvlisə kor-movəj baza uçottəg, tərtəlvilisə vreditelskəja preuveçenənə xəlebozakup plannez, vi-zis mesta naturplata avan-sən boştəm, kerşəvlis məd-priyis qan kəskaləm.

Vərzaptəmən vyd god kerşəvlisə seeəm uslovijaez, kəda na vajetlisə vərzaptan da splav orətəməz, mexanizməz massovəj prostojzez da Suvətəm partijnəj organnez

avarijaez dənə. Lespromxoz-z e z l e n da vəruçastokkezzə apparat klassovo-cuzdəj da vrazdebnəj otırən zasorennoş-təkət ez nuətəsə resitənləj pəs-şəm. Zugşəvlis potrebkooperaciyalən uzaç, nizovəj şelpoez kolçəvlisə tovarreztəg (sov-təg, keroşintəg i siş 03.).

Ulişan signallezən predne-bregajtəmən okruzkom upornə ja pərtis latinqizirovannəj alfavit, m'jən znaçitənləja padmətis okrugis kulturnəj vəvdəməm.

Sovetskəj uzaçnuətisə seeəm linija, kər sovetskəj organnez vezşəvlisə upolno-moçennəjjez şistemaen, m'jə vajətis sovetskəj uzaçlıctəmə, deputatskəj gruppaez da sek-cijaez uzaç suvtətəmə.

No narod vraggez banda volalə panlı, kədənə pukalisə obkomı, oblispolkomı i daze okruzkomı, stalinskəj

VKP(b) CK qeposredstven-nəja veşkətləm uvtən mijan okrugis şelşəj xozajstvo da lesnəj promyslennost med-bərja goddezə aslanəs texni-çeskəj vooruzennoştən suvtisə. Sovetskəj Sojuzən peredovəj rajonəz rjaddezə.

Bədmisə una təşəcə prekrasnəj staxanovecze şelşəj xozajstvo, vərəp, səlav vylən. Bədmis aslanəm nacionałnəj trudovəj intelligen-cija, bədmisə nacionałnəj texniçeskəj kadrrez, kədənə uzi sə sedlaavnə sloznejəsə texnika.

Bəd godə burşala kolxoz-nikkezlən materialnəj polo-zənno, lebə nylən kulturno-politiçeskəj uroveň, vədmənə kulturnəj zaprossez. Bədəs etija predjavlajtə o k r u g i ş partorganizacijalə əzət tə-re-bovaqnoez.

Otçotno-vbörnəj, sobranno-ez, kədənə cularisə pervicnəj da rajo nnəj partijnəj organi-zacijaez uzaç lebtisə partijnəj massaezliş aktívnost, vədlişə partijnəj aktiv vil kadrrez.

Lavelin, Mexonosin, Jug-rinov, Olençikov, Lapteva, Çervjakov, Usakov i mə-dikkez.

IJUN 4 LUN

Asəvşa zaşedaqno

VKP(b) okruzkomlən otçotnəj doklad kuza prodolzajtisə prenijaez. Prenijaez uzaç vystupitisə:

Melnikov, Vankov, Kri-vossokov, Abylin, Agisev da mədikkez.

Rytşa zaşedaqno

VKP(b) okruzkom otçotnəj doklad kuza prenijaez uzaç vystupajtisə jorttez:

Lavelin, Mexonosin, Jug-rinov, Olençikov, Lapteva, Çervjakov, Usakov i mə-dikkez.

IJUN 5 LUN

Asəvşa i rytşa zaşedaqnoez vylən prodolzajtisə VKP(b) otçotnəj doklad kuza prenijaez. Bədəsə prenijaez uzaç vystupitisə 47 mort.

IJUN 6 LUN

Asəvşa zaşedaqno vylən jort Blagonravov vystupajtis zaklucişteñənə kylən.

Rytşa zaşedaqno vylən pondətçisə okruzkom plenumə kandidattezəs vədvi-gajtəm da obsuzdajtəm.

IJUN 7 LUN

Asəvşa zaşedaqno vylən prodolzajtis kandidaturaez obsuzdajtəm. Rytşa zaşedaqno vylən pondətçisə tajnəj golosovanqoən okruzkom plenumə člennezəs vərəjəm.

Par gərəm

Pożə gərəp 18—20 gektarən şmenəyp

MOSKVINSKƏJ MTS DIREKCIJALƏ KOLƏ OTSAVNЬ ORGANİZUJTNB STAXANOVSKƏJ UZ

Traktor vylən izavnp—eta əzət çəst. Bəd lunə, kəz toko loktə menam şmenə gərəp, me dumajta-ni: kəz və gərəp unazək da burzəka, med pet-nə staxanovskəj łożzəzə.

Loktas menam şmenə, vydəs me „staliñecəs“ proverita, mavta, kera zapravka, i toko sek me pukşa da pondətça izavnp. Gərlıvli aslam şmenə kostə 17—18 gektarəz. Ne vəs-ed mijə lun mədən gərimə Vožakovskəj kolxozlə 113 gektar par da Gurinskəj 57 gektar-ni. Etzə koliçestvəsə uməla da jeeə gərəmən on suzət. Kər bur starajtçan, sek i rezultatəsəs burzəkəs.

Pożə gərəp eəz unazək, kəz və vəli Moskvinskəj MTS-şən traktoristtezə praktiçeskəj ətsət. Vot eta direktiçijaş i abu. Starsəj mehanik Pokatov vətə toko niya brigadaez, kətən traktorres uzañəp pərvəj god, kətən traktorrez ozə korə nekəvəm

13-at traktornəj brigada-iş traktorist Neçajev

Mijan lun-məd bərti par gərəsəs, a vot Vožakovskəj kolxoz vəvvezən ez gərətik borozda

Tulşşa kəzən kampanija kostə pərvəşə lunşən-zə mijan kolxoznikkez kütçisə izavnp ne uməla, məjşan i şevəsə konçitim medo3.

Kər toko oşa kulturaez kəşsəsə, mukəd vəvvezəsə suvtəti kolxoznikkezə gərəp ogo-redəçəz, a mukədsə vusəti par gərəm vylə. Par mijan kolxozlən ijun 3-at lunəz gərəm-ni 107 gektar, setiş 50 gektar gərimə vəvvezən. Əni bədəs kolxoznikkezən ogo-redəçəz saditçisəsə i vəvvezəndəsə vədənnəs gərəp par. Otsalasə eəz i traktorrez. Lun-məd bərti par gərəsəs bədəsən.

No ne siş kütçəp par gərəm bərdə mukəd kolxozzə. Vot mijan Gurinskəj şəsəve-tis Vožakovskəj kolxoz

vəvvezən eəz gərətik sotka. Garisa toko 113 gektar traktorrez. Pozannez bədəs eməs mijan kodəş-zə, no məjşan nylən oz mun par gərəm,— eta abu kolxozbən disciplina, abu kuzəm organizujtən kolxoznikkezsə. A etəsaq-ed za-visitə bədəsən. Kər kəz kuzəmən organizujtan kolxoznikkezsə uzaç vyləs da suvtətan nə kolasən çort disciplina, bədə lunə nuətan nə kolasən mas-səvəj uzaç da çəstəzəkə vərgalan əv vyləp, bəd i z y n kolxoznikkezə kolasən, sek em i pro-izvoditələnost.

Me dumajta, sto Vožakovskəj kolxoz kutçəsə uzañəp burzəka.

Neçajev

Vožakovskəj kolxozis predsedatəl nađejtə toko traktorrez vylə. Vəv vylə oz ispolzuit par gərəm vylə.

Ispanija frontez vylən

Centralnəj front v y l 1 p ijun 2 lunə respublikanskəj artilleriya vylis Xarabitəo ke-rəs (Kasa del Kampioñ), ko-runskəj tuj, Francuzskəj pos, Universitetskəj gorodok, a siş-zə mijateznikkezliş pozicijaez Alto de Leon rajonı.

Ijun 2 lunə rytlañas sogmis eoj respublikanskəj istrebitellez kolasən, kədənə oxra-najtisə bombardirovs i k k e z əskadriji-aes, da 25 fasistskəj samolotez kolasən. Uşkətəm 6 fasistskəj samolot. Ətik respublikanskəj samo lot e z j i s vozduхъ. Samolotən əkipaz leçisə parasjuttezən. Ətik

viljisis, kəkə — ranitəməs.

Biskajskəj front v y l 1 p kyməra pogodda, kədənə zatrudnajtis fasistskəj aviacyalıs dejatelnost, respublikaneccez asayınas ijun 3 lunə atakujtisə Lemon gornəj m a s s i v. Mjateznikkez, kədənə vəlisi zəstənəmas rasploxən, oka-zıvajtisə slabəj soproтивlen-no. Lemon məs vəli boştəm respublikaneccezən. Eta pozicijaez gospodstvujtə Galda-kano tuj vylən. Lun sər bərti mijateznikkez peslişisə munibə kontratakaə, no vyl-nuzdenəs vəlisi vessəlpə vərəjəm.

Kuiməz pjaṭiļetka plan obsuzdajtəm

M. A. Toporkov Zav. Kudymkarckim sortouchastkom

Меры поднятия урожайности в КОМИ-ПЕРМЯЦКОМ ОКРУГЕ В III ПЯТИЛЕТКУ

II Первичная обработка почвы

Культурные растения требуют высокой технической обработки почвы. Цель обработки—создание глубокого, рыхлого, хорошо принимаемого для воды и воздуха почвенного слоя. Чем глубже такой горизонт, тем большую зону захватывают почвенные бактерии и тем значительнее радиус распространения мельчайших ответвлений корневой системы растений. Это особенно важно для наших зерновых, уменьшающих основную массу своих корней на глубине 20—25 сантиметров.

Между тем активный горизонт наших дерново-подзолистых земель не велик: 3—12—15 сантиметров. Дальше, почти без всякого переходного слоя, идет грубая подпочва, малодоступная и малопродуктивная для растений. На таких почвах корневая система наших культур крайне стеснена.

Отсюда со всей требовательностью встает вопрос—углубление почвенного горизонта. Однако, это полезное мероприятие не может быть обезличено: один земельный массив допускает глубокую вспашку и в настоящий момент, другой требует постепенного углубления. Одни растения нуждаются в особо глубокой вспашке (как морковь "Валерия", которая дает корни 50—60 сантиметров длины), другие довольствуются 5—6 см. (редиска).

Кроме того, всякое углубление (захват плугом почвы) должно сопровождаться дополнительным внесением органических удобрений. Практика колхозов показывает, что каждый сантиметр углубления требует 6—8 тонн навоза или 9—12 тонн торфа. Известкование при применении торфа обязательно.

Многие передовые колхозы СССР применяют углубление пахотного слоя. Как правило, это сильно повышает урожай. Например, колхозы Димитровского района Моск. области, углубив почву до 18 см., вместо 5—6 центнеров на га, получили урожай по всему району 17 центнеров на га.

По данным научной практики углубление почвы на один сантиметр (вместе с известкованием и удобрением) дает прибавку урожая 1,5 центнера на га. При углублении же почвы до 30—40 см.—урожай продолжает все подниматься, а не падать.

Кроме того углубление

почвы является мерой борьбы с сорняками, что также ведет к повышению урожая.

В третью пятилетку КОМИ округ должен решить задачу углубления почв до 18—20 см., а где это требуется (особенно под корнеплоды) до 25 сантиметров. Этой мерой мы получим дополнительные сотни тысяч пудов продукции.

Сельхозснаб и МТС округа должны ввести технические орудия для углубления почв: глубокоидущие плуги (если мы выворачиваем подпочву) и почвоуглубители (без вынесения подпочвы кверху).

Лучшим орудием будет тракторный комбинированный плуг, имеющий кроме обычного отвала—дерносним (предплужник) и почвоуглубитель. Такие плуги называются культурными. Конные плуги имеют только дреносним и требуют за собой прохода специальным почвоуглубителем (можно употреблять и окучник без отвала).

В КОМИ округе нет ни одного ни тракторного ни конного культурного плуга.

В третью пятилетку все почвы, доступные культурной вспашке, должны вспахиваться культурными плугами.

Вторым важным вопросом вспашки является ее направление. Если поле ровное, без склонов—направление вспашки безразлично. Но если поле имеет склон, то направление борозд имеет огромное значение.

Sordıñnyň splavən oz veşkətlə

Gainskəj vərpromxozıš Sordıñskəj splavnəj uçaştokken splav rədən pırgıvı. Uçaştokkiş zavedujusəj Domın splavən, kyz trebuitçə, oz veşkətlə. Jeł ju zaçıstka vıllıñez-na vəv. Zaçıstka etik nəfələnası munə 1 kilometr bıdsə bočka jay, a raboçej-ən, kyz, naprimer, boştam deşatnik Bulatovlış brigada (20 mort).

Raboçej vıln əni em, bıdsəs 160 mort i esə vişloktən, no abu kolana rasporjaşılışlı. Loktiş raboçej-ən sutkiezən pukalən ves, a Domın piruıtəs da luntırən uza gortas. Raboçej-jezsə tovktəg vasətənən uçaştokkiş uçaştokə. Splav kezə bagorrez i mədik instrument ez zapta. Raboçej-jezsə uçaştokə inđənən bagorreztəg.

Splavskikez kolasıñ avu çekyem massovəj iz. Kulturnik Lixaçova luntırən nəm oz ker.

Vərpromxozladorşan kuyvez vılyp bıdsə em, a delo vılyp abu nəm. Raboçej-jezsə saxarşa da naqşa abu boşnəm. Em krupa, sijə şojsəpən.

Чение. Одной из причин снижающих урожай является смыывание (иначе говоря—эррозия) в верхнем слое почвы в низлежащие места: болота, овраги, логи и т. п. Этот слой наиболее богат органическими остатками, а следовательно более плодороден. Благодаря того, что мы неправильно делаем направление вспашки—ежегодно уносятся тысячи тонн плодородных частиц с поверхности полей и тем последние обедняются.

Только в почве покрытой дерном или вообще связанный с корнями—смыывания (эррозии) не происходит, или она ничтожна. Но, как только почву распахали—смыывание действует на почву быстро.

Отдают ли себе отчет те лица, которым надлежит ведать этим делом и которые разрешают производить тракторную и конную вспашку вдоль склонов? А последствия такого вспашки сказываются немедленно: после сильного дождя, при бурном таянии снегов и т. д.—скатываются огромные массы земли по склону. В течение 2—3 часов по бороздам образуются микро—овраги иногда до метра глубиной. Последствия этого видны буквально на каждом шагу, но земорганы, колхозы и агрономы, очевидно, считают это дело нормальным.

В третью пятилетку с этим легкомысленным делом надо покончить: пахать надо поперец склона и тем ослабить эрозию!

8 kolxoz: Rakınskəj, Otevskəj, Jogiçovskəj, Kurdukovskəj, Kekurskəj, Ostrovskəj, Bor-Jıvskəj, Saraninskəj bura vezərtisə kyeem ızyt znaçen-ıno mijan okrug ponda vižən bur tujjez. Nija bolsevistskəj uzən srok-şa ozyk tırtisə tuj ke-ran plan.

Bıdsə e in a vreditelskəj obstojaletstvo da rukovodstvo ıtsutsivie, raboçej-jezsə kolana usloviae neşetəməs splavə vajətənən pozor-nəj prorgvə.

Sordıñskəj uçaştokkiş deşatnikkez nəlki oz tədə, kin-nez nylən staxanoveczez.

Splavsk

Maj 29-ət lunə Kudymkar-skəj rajispolkomlən prezidium naznaçılış rajonnəj sovessa-nıno, kytçə dolzenəş vəlisə loknə tuj maşterrez, brigadir-rez da şeldorupolnomocennəj-jezsə, no eta sovessa-nıno vıle javitçəm ez ovespeçit etik sejsovet. Etaşan tuj keran plan tırtılmunə əddən uməla.

KUIMƏT PJAṬIŁETKAŇ VƏRZAPTAŇ PROMЬŞLENNOŞT RAZVITIJE PERSPEKTIVAEZ

Kuimət pjaṭiļetkaň vərzaptan promьşlennoşti mi-jan okrugıñ bıdsən vezas as-sis çuzəmsə. Trest ozyń, vəvpromxozzez ozyń sulalə ızyt zadaça—osvoitń burzıka bıdsə lesöşençəfonddez. Glavvostles nameçajtə stroitń Kajsko-Gainskəj paşkət kölejaa kərttuj. Tavoşa godıñ eta tujls 10 a s stroitəm Kajskəj rajon territöriyalı 60 kilometr. 1942 godıñ, Glav-vostles namjotkaez şerti, Gainskəj vərpromxoz d o l z e n loas şetń gosudarstvolə vər eta tuj vylət etik million festmetr.

Oblplan nameçajtə stroitń kərttuj Solikamsk-Fosforit. Etma kək kərttujıñ bıdsən vezasə vərzaptan fizionomijasə. Vər oz pondı gəgravın Peremət da Stalingradət, a pondas veşkətə munınp zapadə (rətvıly). Etaşan mijan okrugıñ oşşən ızyt vəz-moznoştez zapılpı əddənəz kənnəjə cennət vər, burzıka pondas tujń əkspləatiurjıtnı listven-nəj vərrez. Nameçajtə stroitń Kajskəj rajonıñ lesopil-nəj zavod, kədaşan mijanla loas ızyt vəzmoşnoş kərə perviçnəj vər ovəbatka: spa-lopiqəno, tarnej k r j a z da pilin jassıçnəj pəvvəz.

Vəvozka da podvozka bıdsən mehanizirujcas. Vələn pondasə kyskavın toko isklüciteñnəj sluçajjez. 1942 godıñ nameçajtə vər kyskaleməs kərttujjez vılat 1500 tıseça festmetr, traktornəj tujjez vylət—1 million, vələnəja tujjez vylət—100 tıseça festmetr da gruntovəj tujjez

vylət 100 tıseça festmetr—vıdəsəs 2800 tıseça festmetr. Bıdsə traktorrez po ndasə izavın mestnəj toplivoən—pesən. Znaçitelnəj koliceftvo pondasə izavın avtomobiləz.

Mijan trestiñ inżener Karpenko suvtətə objazatelnəjən mehanizirujtın vər keraləm. Sija to kyz nameçajtə mehanizirujtın vər k e r a l e m s e : 1938 godə pondıń keravın vər motornəj pila e z e n 10 procent, 1939 godə—20 procent, 1940 godə—40 procent, 1941 godə—70 procent i 1942 godə—100 procent.

Kərttujjez vylət vər kyskalem pondasə trebujtın mijanşan vər zapılpı kruçləj god. Pondas kovnəs sotbən pos-tojannəj k a d r . Polozenən pos-tojannəj kadrlən znaçitel-nəj burşalas, siž kyz meha-nizmiməz u z a l a n rezulatıtyızıbs koknaması l e b t i s a s znaçitelnəjə zarabotnəj plata, siž-zə pondasə izavın postojannəj kadrlən şemjais clen-nez, kədnija əni esə oz vermə izavın, kyz suam, kəzajkæz, kədnija əni esə oz v e r m e kələpə assınlı gortteznezzə.

I siž, kuimət pjaṭiļetkaň ko-nesen vərzaptəm lebtışas 58 procent vylə. No uz kaest-vo o y s , vərzaptan sposobes vezsasə i koknətasə vərzap-tıliş trud. Lesoşekaez r o p- dasə ispozujtçypə bıdsən da planomernəja. Vər pondas razrabatıvajtçypə racionalnəja. Bıdsə uz processez me-hanizirujtçasə.

"Komi-Permeles" trest, Usolcev

Bur u3 ponda—premijaez

Kudymkarskəj rajoniş 8 kolxoz: Rakınskəj, Otevskəj, Jogiçovskəj, Kurdukovskəj, Kekurskəj, Ostrovskəj, Bor-Jıvskəj, Saraninskəj bura vezərtisə kyeem ızyt znaçen-ıno mijan okrug ponda vižən bur tujjez. Nija bolsevistskəj uzən srok-şa ozyk tırtisə tuj ke-ran plan.

Okrispolkomlən prezidium da gosudarstven-nəj tujjezən 425 ıçastok tuj kerəmən bolsevist-skəj uz ponda etnə kolxozzezsə premi r uj t i s e 200—300 rub dengaən kaznəjəs.

Bərə kolçış kolxoz-zez dolzenəş boşnə opyt ena kolxozzeşəq i siž-zə bolsevistskəja kutçın tuj kerəm v e r d e , medvə tuj keran plan bıdsən tırtılpı ijuñ 20 lun kezə.

BRATÇIKOV

voprəsən loktas şelsovetə, to predsedatəl M. S. Bormotov toko şerələ. Zak-Kluçovskəj kolxozis predsedatəl Məxonosin 2 metra kuza truba kerə kək god-ni i kerəsəpəz vermə.

Kütçəz pondasə etna şel-sovetəziş da kolxozzeşəq ru-kovoditellez padmənən t u j kerəm? Kudymkarskəj rajis-polkom viştav? Tujmaşər

Tuj kerəmən ozə interesujtçə

Verx-Juşvinskəj şelsovet paşa (pred. Alıkin) kolxoz-zez vajalısa tuj vylə pesok teko 26 kubometra. Gaşın-skəj kolxozlə (pred. Svecov) plan şərti kolis remontirujtın pos, no ənəz eza kerə nəm.

Ne burzıka tırtılpı tuj keran plan tırtılmunə əddən uməla.

